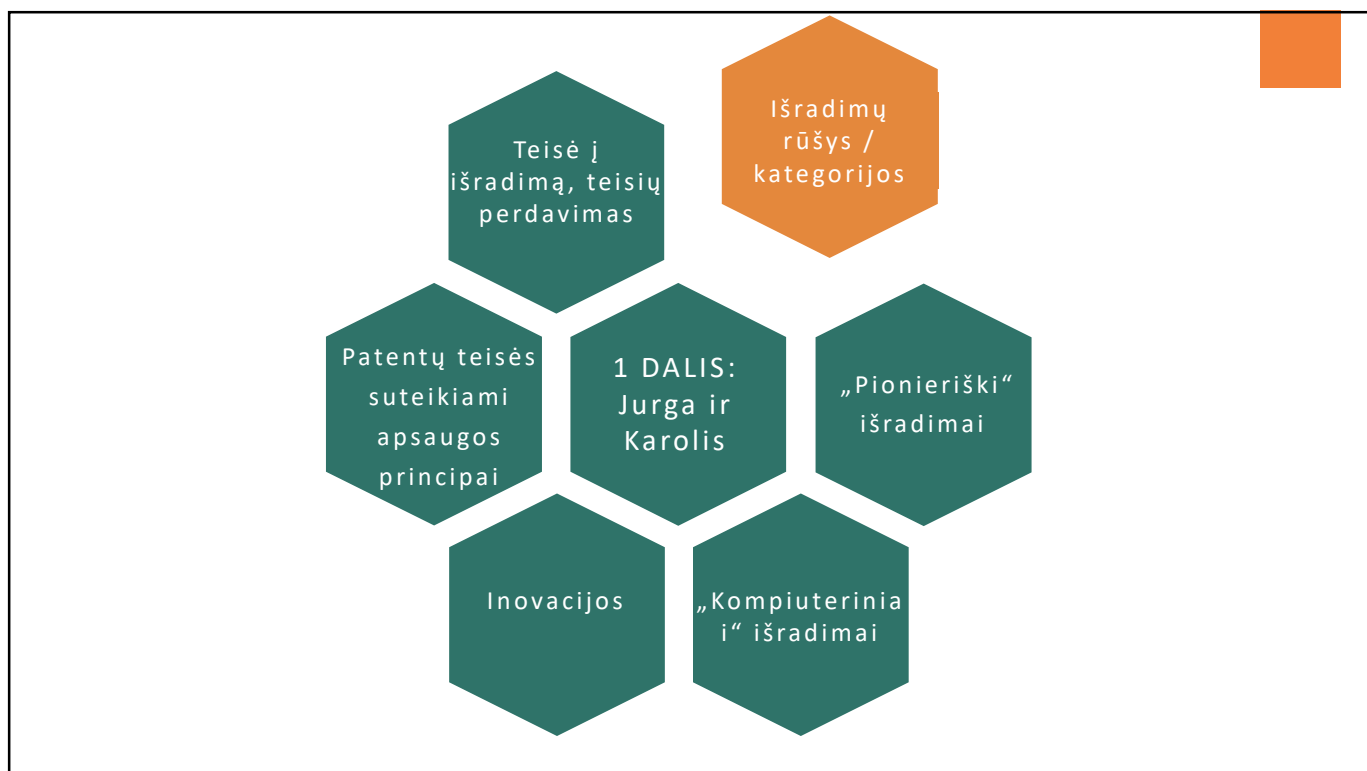

1

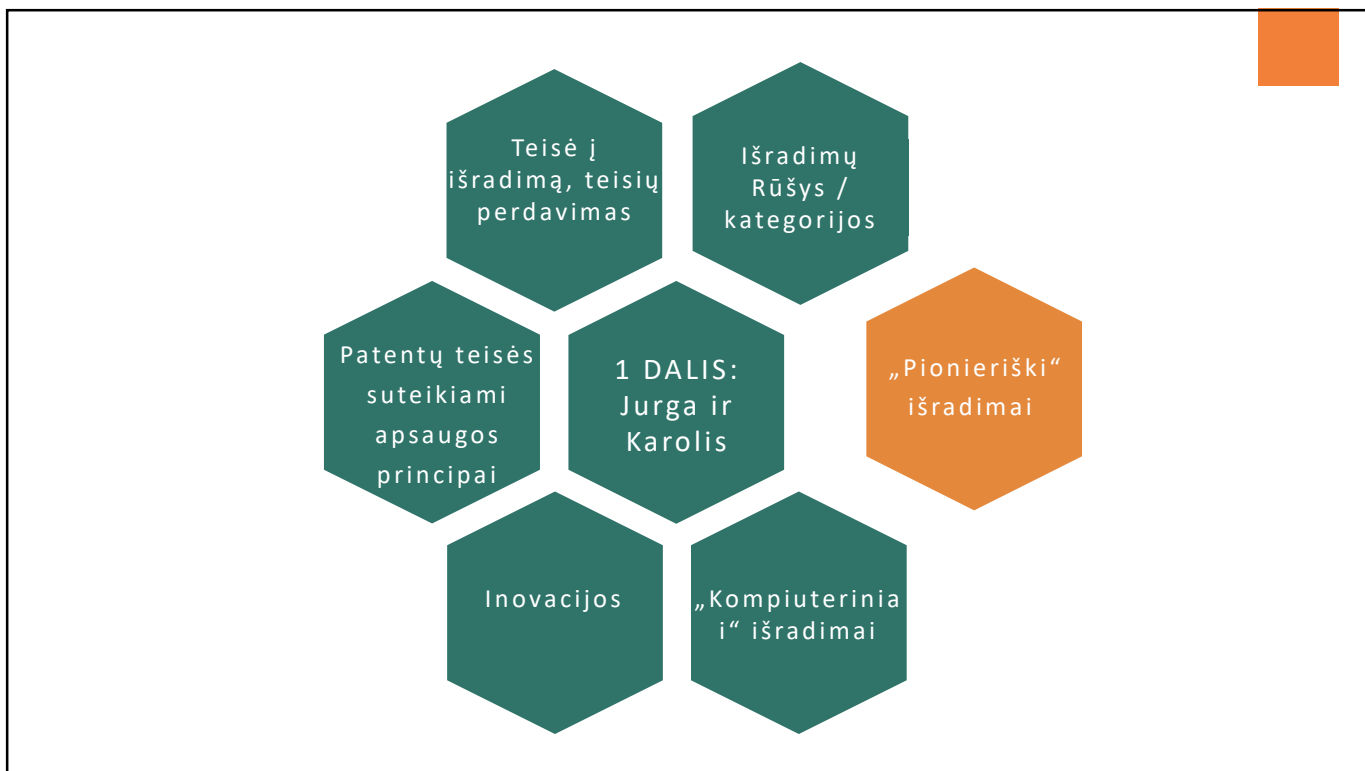
2

Išradimų rūšys / kategorijos

- Pagrindiniai:
 - Įrenginys (ang. k.: *device, system, apparatus*)
 - Būdas (ang. k.: *method, process*)
 - Panaudojimas (ang. k.: *use*)
 - Kompozicija (ang. k.: *composition, compound*)
- Gali būti laikomi atskiromis kategorijomis:
 - Biotechnologija
 - Kompiuteriniai (CII)
 - Gaminiai gaunami proceso metu (ang.k. *product by process*)
- Taip pat galima kategorizuoti ir smulkiau pagal patentų klasifikavimo sistemas

3

4

PENICILINAS

- ❑ Imunologas A. Fleming išrado peniciliną netyčia – auginant pelėsius grynoje kultūroje, pastebėjo, kad pelėsis *Penicillium notatum* naikina bakterijas *Staphylococcus aureus*
- ❑ 1929 m. A. Fleming paskelbė savo atradimą apie peniciliną ir galimą medicininę paskirtį, tačiau nesugebėjo išvalyti pakankamai penicilino, kad jį išbandytų.
- ❑ 1940 m. Florey, Chain ir Heatley pavyko išvalyti peniciliną ir jį išbandyti, tačiau masiškai jo pagaminti nepavyko.
- ❑ 1941 m. JAV žemės ūkio departamentas sukūrė terpę masinei penicilino gamybai.
- ❑ 1957 m. Sheehan (MIT) sukūrė pirmąją gryną cheminę penicilino ir tarpinio junginio 6-APA sintezę, suteikiant galimybę sukurti bet kokią naują penicilino struktūrą.
- ❑ Tai paskatino gaminti sintetinius penicilinus, kurie vis dar naudojami.

5

6

KOMPIUTERINIAI IŠRADIMAI (CII)

❑ Kompiuterinis išradimas (ang. Computer implemented inventions CII) pagal EPO apeliacinių tarybų sprendimus yra išradimas, kuris:

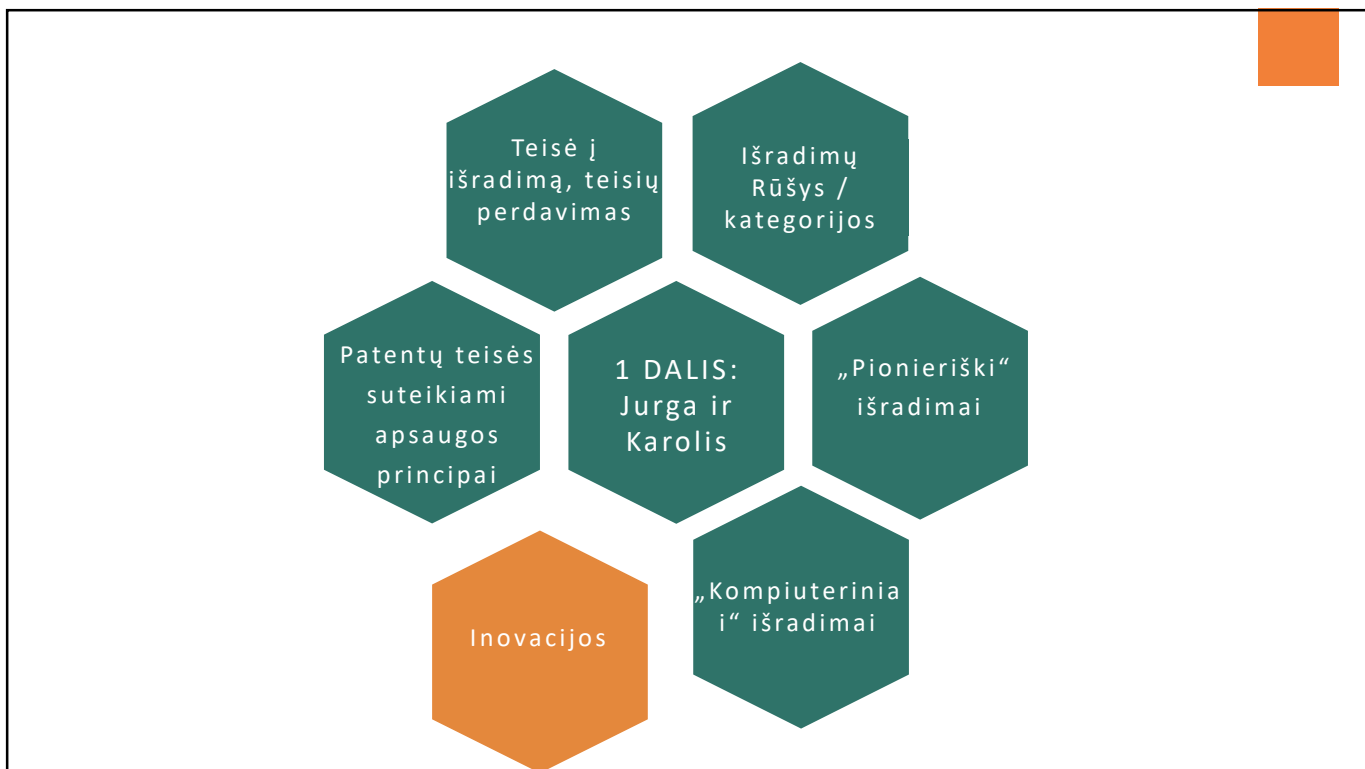
- Apima kompiuterio, kompiuterių tinklo arba kito programuojamo aparato naudojimą
- Turi vieną arba daugiau požymių, įgyvendinamų visiškai arba dalinai naudojant kompiuterinę programą

❑ Arba kitaip:

CII išradimai yra išradimai, kurie yra įgyvendinami kaip kompiuterinė programa, kuri yra vykdoma kompiuteryje arba kitame programuojamame aparate arba jų tinkle ir sukuria pirminį, sistemoje kurioje ji yra vykdoma, arba antrinį, sistemoje kurią ji netiesiogiai paveikia, techninį efektą.

❑ SVARBU: CII apsaugo (TECHNIŠKAS) idėjas, kurios yra įgyvendinamos kompiuterinės programos pagalba

7

8

Inovacija vs Išradimai

- Inovacija / naujovė / patobulinimas
- Svarbiausias inovacijų bruožas – jos turi būti realiai pritaikomos gyvenime ir duoti praktinę naudą
- Išradimai - daugiau pokyčių ir progreso, pvz. spausdinimo staklės, antibiotikai ar internetas.

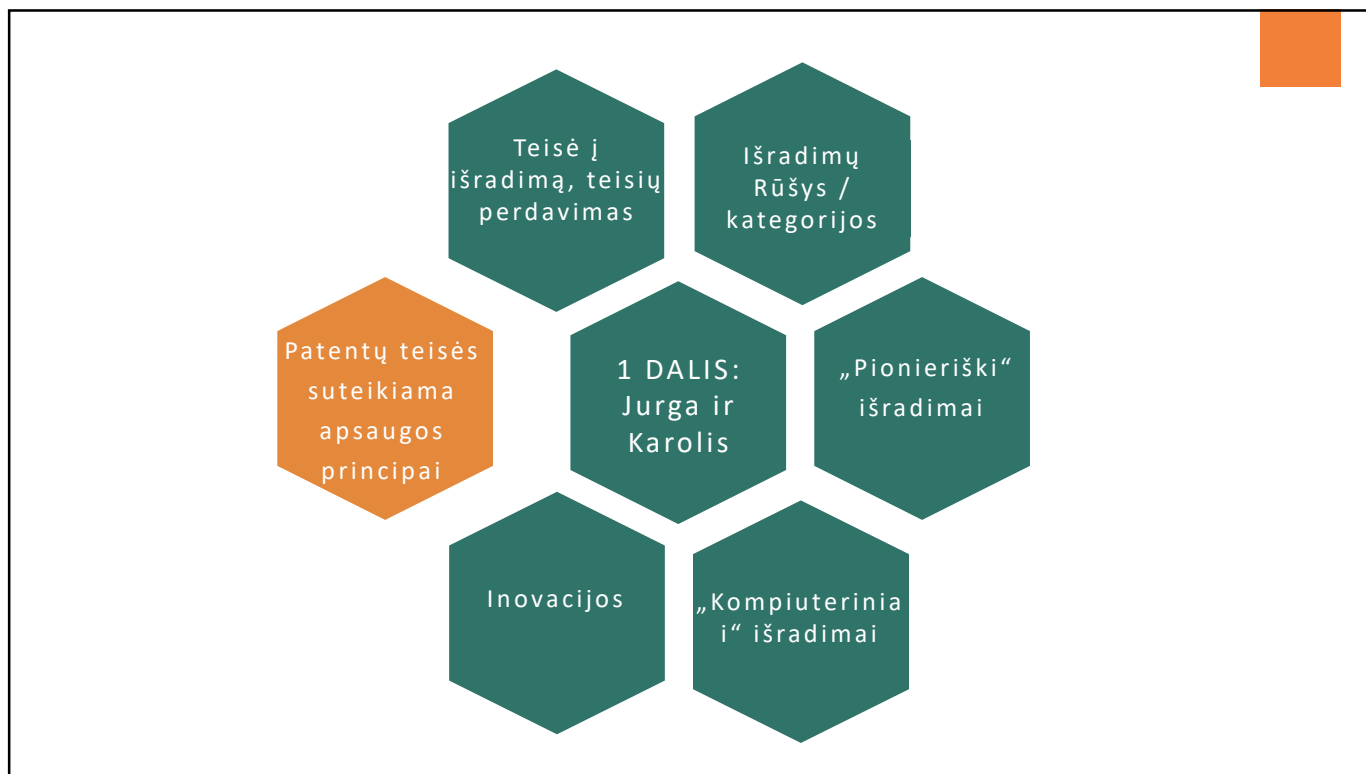
9

Inovacijų patentavimas

- Tie patys kriterijai kaip patentui: naujumas, išradimo lygis, pramoninis pritaikomumas
- Ar bus vis dar aktuali, kai patentas bus išduotas
- Ar galėsite naudoti, net jei patentas bus išduotas, nepažeisdami ankstesnių patentų teisių

10

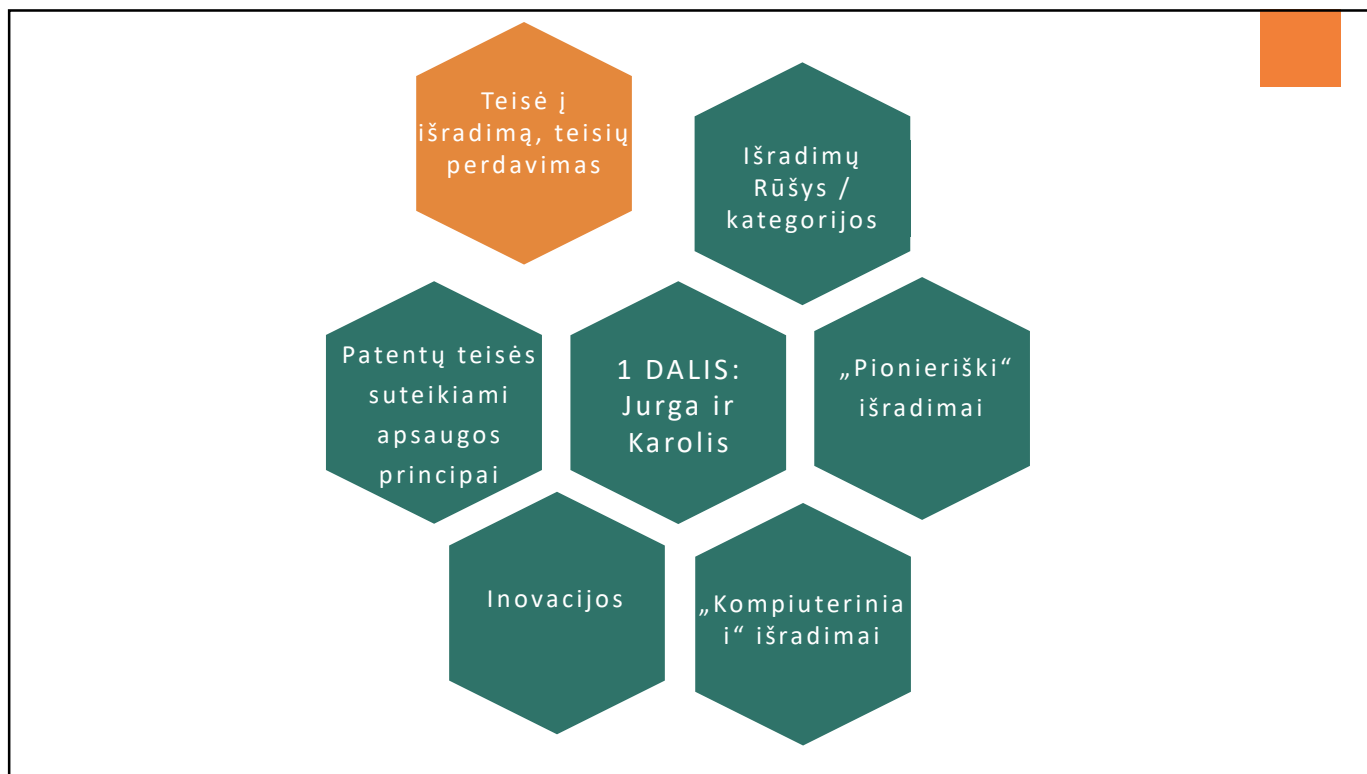
11

Pagrindinės sąvokos ir principai

- Patentas nėra verslo liudijimas
- Patentuojami tik išradimai. Prekių ženklai ir dizainai registruojami.
- Išradimai nėra atradimai. Atradimai nėra patentuojami
- Patentuoti galima ir nenaudingus dalykus.
- Patentų sistemos: nacionalinė, regioninė, tarptautinė
- Teritorinis apibrėžtumas
- Atskleidimas vs monopolis
- Atskleidimas, vieša publikacija
- Galiojimas 20 metų

12

13

Teisė į išradimą

- Išradėjui/ams (visi bendraautoriai turi lygias teises gauti patentą, jeigu nėra susitarę kitaip).
- Jo teisių perėmėjui
- Darbo užsakovui, kai išradimas sukuriamas pagal sutartį
- Darbdaviui, kai išradimas yra tarnybinis
- Tam, kuris padavė paraišką pirmas, kai sukuriamas toks pat išradimas

14

Teisių perdavimas

- Gali būti sudaroma bet kurioje stadijoje: teisė į patento paraišką (nesvarbu, paraiška paskelbta, ar ne) ar patentą
- Sutartis sudaroma raštu
- Jeigu perduodama teisė į patento paraišką ar patentą, sutartis turi būti registruojama atitinkamame biure
- Sumokami nustatyti mokesčiai

15

Tarnybiniai išradimai

- **Bendriausia prasme, išradimas bus tarnybinis, kai jis bus sukurtas darbuotojui vykdant darbo funkcijas, pavedimą arba naudojantis darbdavio resursais, pvz. :**
 1. darbo sutarties, kuri numato išradybės veiklą, vykdymo metu;
 2. esant konkrečiam pavedimui, projektavimo, konstravimo, mokslinio tyrimo arba technologijų kūrimo metu;
 3. naudojantis sukaupta įmonės, įstaigos ar organizacijos patirtimi arba jos technologijomis ir įrengimais.

16

Tarnybiniai išradimai

Darbdavys, gavęs tarnybinio išradimo patentą, **privalo mokėti išradėjui autorinį atlyginimą**.

Autorinio atlyginimo ir mokėjimo sąlygos nustatomos darbdavio ir išradėjo pasirašomoje **autorinio atlyginimo sutartyje**

Autorinis atlyginimas nemokamas, jeigu darbuotojo darbo sutartyje yra numatytas išradimų kūrimas ir už tai jam buvo arba yra mokamas sutartas **padidintas atlyginimas**.

Darbdavio ir darbuotojo teisės ir pareigos, susijusios su tarnybiniais išradimais, **išskyrus autorinio atlyginimo mokėjimą**, pasibaigia patentui netekus galios arba po metų nuo darbo santykių nutraukimo.

17

18

➤ Naujumas

- Išradimas laikomas nauju, jeigu jis nežinomas technikos lygiu (pasauliniu mastu).
- Technikos lygis yra visa, kas iki patentinės paraiškos padavimo datos buvo viešai skelbta arba naudota.

➤ Išradimo lygis (neakivaizdumas)

- Išradimas laikomas išradimo lygio, jeigu jis, atsižvelgiant į technikos lygį, nėra akivaizdus atitinkamos srities specialistui.
- Neakivaizdumas reiškia, kad sprendimai turi skirtis nuo ankstesnių sprendimų gautų žinomais konstatavimo būdais ar tos srities specialistams neįprastu būdu.

➤ Pramoninis pritaikomumas

- Galima pagaminti ar panaudoti pramonėje, žemės ūkyje, sveikatos apsaugos ar kitose srityse

19

Naujumas

Technikos lygį sudaro:

- Rašytiniai dokumentai
- Žodinis atskleidimas, seminarai, paskaitos, pokalbiai
- Naudojimas
- Bet koks kitas būdas
- Internetas
- Demonstravimas parodoje
- Bendrosios žinios

20

Naujumas

- Informacija atskleista bent vienam asmeniui, kuris nesusaistytas konfidencialumo įsipareigojimais ir gali šią informaciją panaudoti savo nuožiūra
- Dokumentas yra bibliotekoje ar kitoje prieinamoje, netgi jeigu niekas nebuvo atsivertęs
- Įrenginys naudojamas viešoje vietoje ar demonstravimas parodoje, nors nė vienas dalyvis iš tiesų nematė įrenginio veikimo detalių.

21

22

- Kai nustatoma, kad išradimas yra NAUJAS, reikia įvertinti išradimo lygį/akivaizdumą
- Techninis efektas
- Problemos sprendimo būdas

23

Problemos sprendimo būdas

- **Pirmas** žingsnis
 - Nustatyti artimiausią analogą "closest prior art"
- **Antras** žingsnis
 - Suformuluoti objektyvią techninę problemą, kurią reikia išspręsti "objective technical problem"
- **Trečias** žingsnis
 - Nustatyti ar techniškai požymiai, kuriais išradimas skiriasi nuo analogo, sukuria techninį efektą, kuris sprendžia suformuluotą techninę problemą, ir ar tas sprendimas nebūtų akivaizdus tos srities specialistui

24

25

Išradimo vienumas

- ❑ Vienas patentas vienas išradimas
- ❑ Grupė išradimų, kuriuos sieja bendra išradimo koncepcija
- ❑ Techniniai ryšiai, bendri/susiję bruožai, tas pats techninis efektas

26

Pavyzdžiai

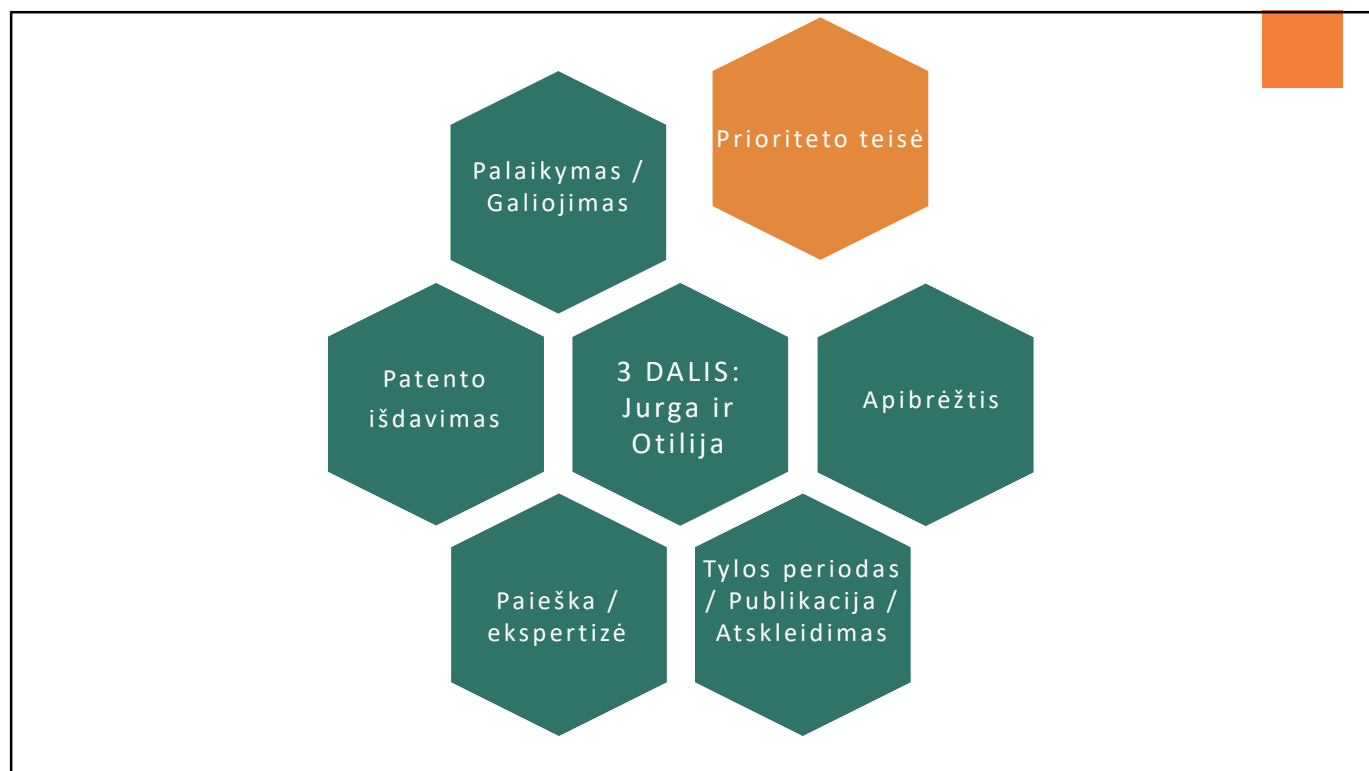
Produktas (kompozicija), gamybos būdas, panaudojimas

Gamybos būdas, įrenginys ar kitos priemonės tam būdai įgyvendinti

- ❑ Kištukas – rozetė / Plug – socket.
- ❑ Siųstuvas - imtuvas
- ❑ Tarpinis ir galutinis produktas.
- ❑ Geno-geno konstruktas – ląstelė šeimininkė – baltymas - medikamentas

27

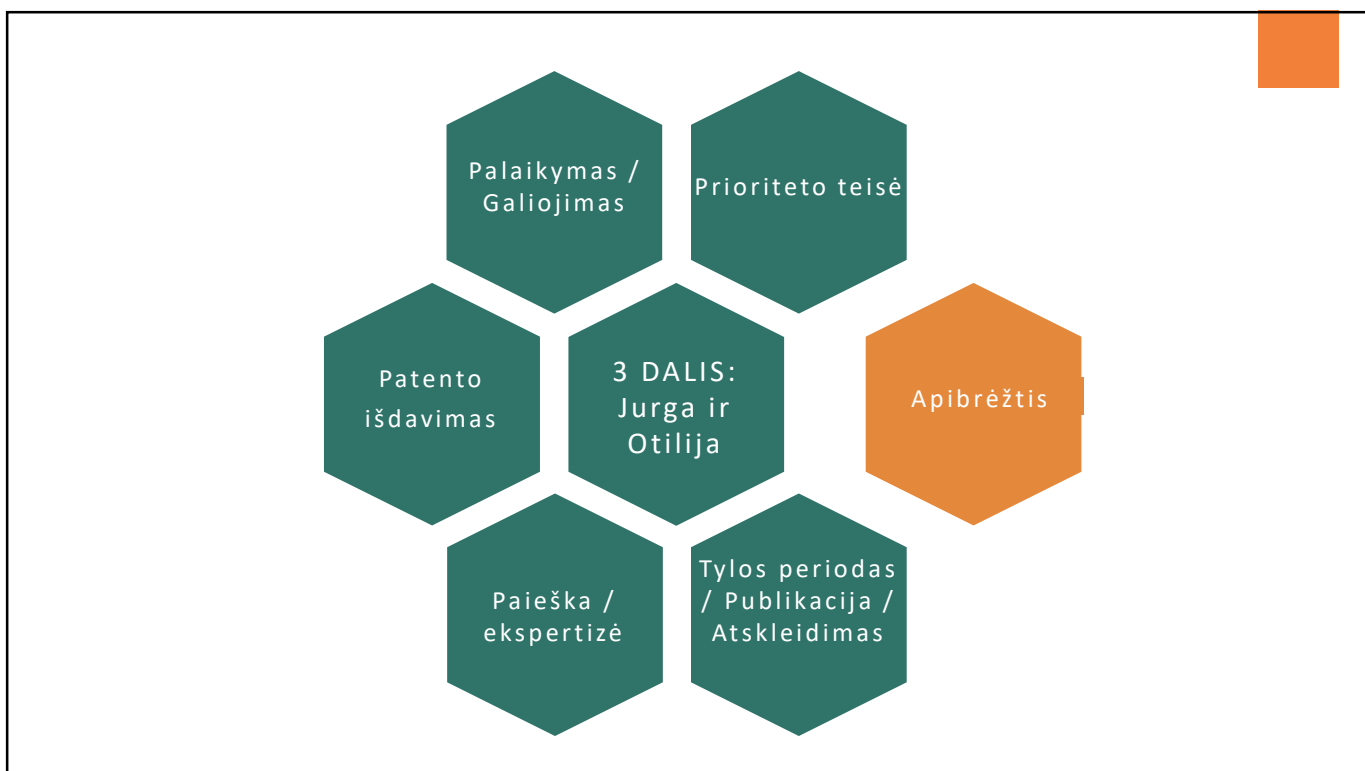
28

Prioriteto teisė

- Paryžiaus konvencija
- Prioritetinė paraiška – pirma pateikta paraiška
- 12 mėn.
- tas pats išradimas
- tie patys išradėjai
- tie patys pareiškėjai
- Paduota kitoje šalyje

29

30

Patento apsaugos ribos

- ❑ **Svarbiausia patento dalis** – nustato teisinės apsaugos ribas
- ❑ Aiškinant apibrėžtį galima remtis išradimo aprašymu, tačiau taip aiškinant apibrėžties išplėsti negalima
- ❑ Gali būti iš vieno ar daugiau punktų
- ❑ Daugiapunktėje – punktai yra priklausomi ir nepriklausomi

31

Apibrėžtis

Punktai turi būti:

- tikslūs ir konkretūs
- aiškūs ir visiškai remtis išradimo aprašymu bei apibūdinti išradimą sąvokomis, esančiomis jo aprašyme.

Punktas susideda:

- iš **bendrosios dalies**, kuri turi išradimo objekto pavadinimą ir esminius požymius, sutampančius su artimiausio analogo požymiais (kurių visuma sudaro technikos lygio dalį), ir
- **skiriamosios dalies**, turinčios esminius požymius, kurie skiria išradimą nuo artimiausio analogo.

32

Apibrėžties punktų rūšys

▣ Produktas/gaminys/kompozicija

- Šepetys turintis specialius šerius....

▣ Panaudojimas

- Šepečio panaudojimas smuiko stygų valymui...

▣ Įrenginys/aparatas

- Aparatas skirtas gaminti šepečiu....

▣ Būdas/metodas

- Būdas gaminti šepečiu

▣ Įprastai vienas nepriklausomas punktas iš kiekvienos rūšies

33

34

❑ Tylos periodas

- Laikas nuo patento paraiškos padavimo iki publikacijos
- Įgauti pranašumą
- Pasiruošti komercializacijai, susirasti partnerius, licencijuoti

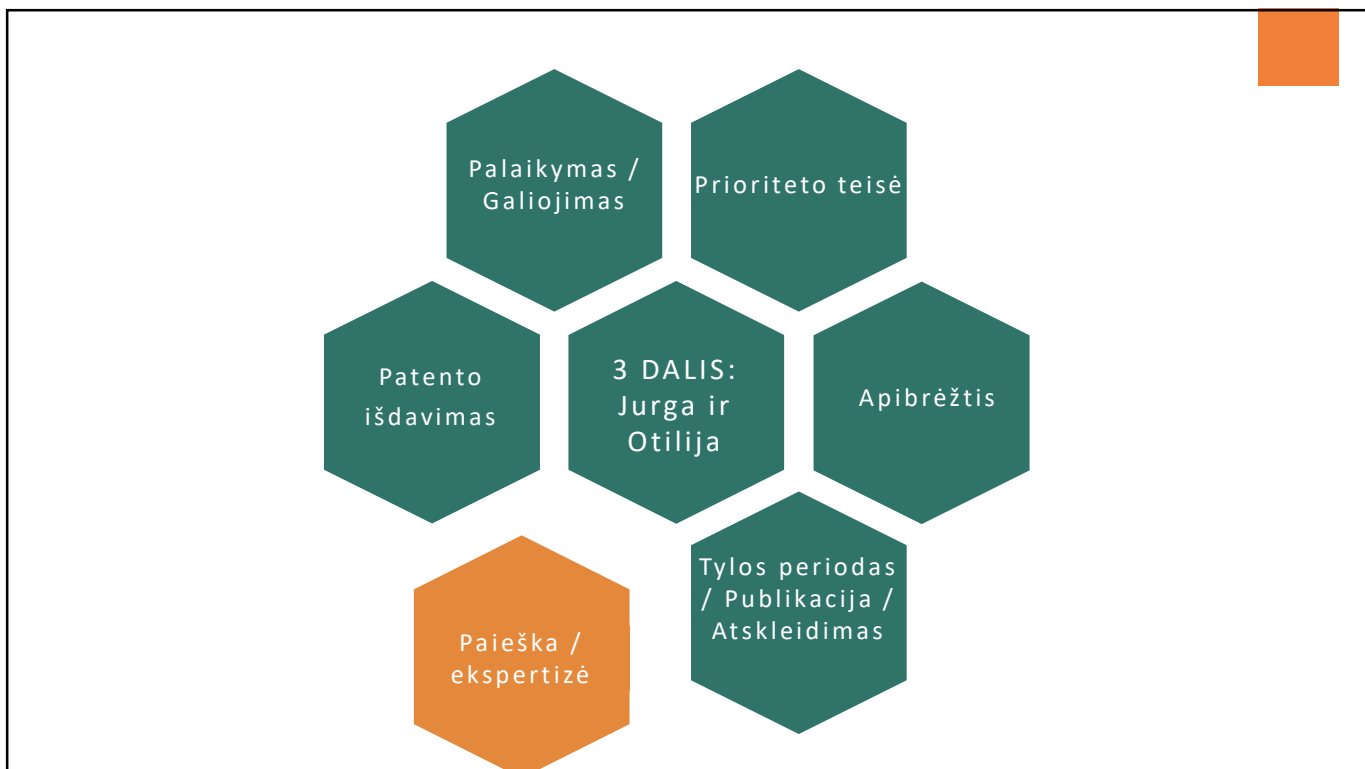
❑ Publikacija

- Oficialus patento paraiškos dokumentų paviešinimas
- Įsigalioja laikinoji patento apsauga
- po 18 mėn. nuo paraiškos padavimo
 - EPO kiekvieną trečiądienį
 - WIPO kiekvieną ketvirtadienį
- po 6 mėn. sumokėjus papildomą mokestį, priklausomai nuo biuro
- Pasekmės – patento paraiška (aprašymas) tampa technikos lygiu ir bus naikinantis naujumą dokumentas vėliau pateiktoms paraiškoms

❑ Atskleidimas

- ❑ Pareiškėjas/išradėjas bet kada iki publikacijos datos
- ❑ Kuo greičiau taptų technikos lygiu konkurentams
- ❑ Taip pat bus technikos lygis ir pačiam Pareiškėjui/Išradėjams
- ❑ Prarandama galimybė atšaukti paraišką be pasekmių
- ❑ Praradus prioriteto teisę, bus prarastas patentas/ar galimybė jį gauti

35

36

Paieška

- ❑ Paieška gaunama vėliausiai per 16 mėn. nuo paraiškos padavimo
- ❑ Įprastai per 6-12 mėn. nuo paraiškos padavimo
- ❑ Paieškos gavimas yra pirmą galimybę patentavimo procese apsispręsti dėl tolesnės patentavimo perspektyvos
- ❑ Paieškos rezultatus galima komentuoti ir atsižvelgiant į juos keisti aprašymą ir apibrėžtį

Ekspertizė

❑ Gerasis scenarijus:

A Paieška absoliučiai teigiama ir pirmoji komunikacija iš Eksperto yra sprendimas išduoti patentą

B Paieška beveik teigiama, po pareiškėjo pateiktų argumentų ir atsiliepimų ir pirmoji komunikacija iš Eksperto yra sprendimas išduoti patentą

❑ Geras scenarijus:

C Paieška neigiama, po pareiškėjo pateiktų argumentų ir atsiliepimų, gaunama pirmoji komunikacija iš Eksperto su komentarais ir pastabomis. Pateikus dar vieną argumentuotą atsiliepimą į pastabas, gaunamas sprendimas išduoti patentą

37

Ekspertizė tęsinys

❑ Blogasis scenarijus:

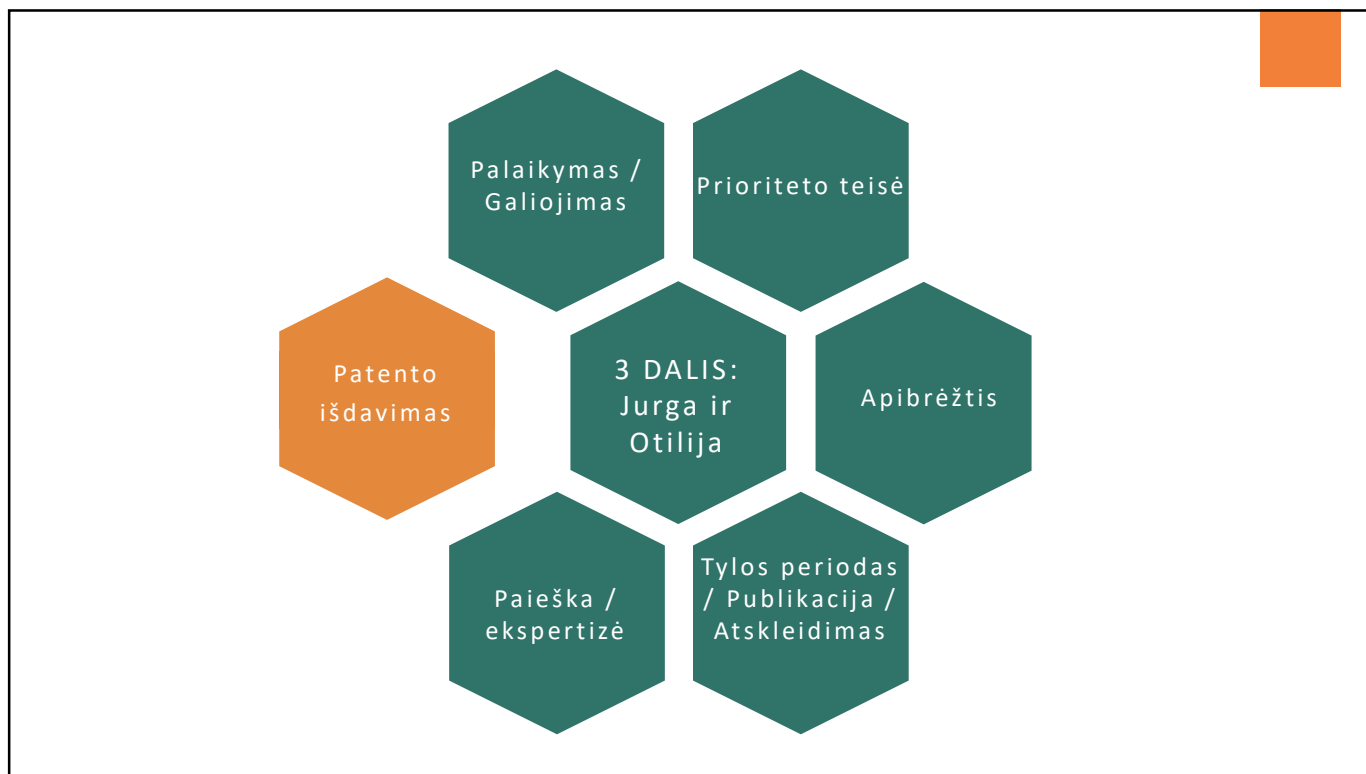
D Paieška neigiama, po pareiškėjo pateiktų argumentų ir atsiliepimų, gaunama pirmoji komunikacija iš Eksperto su komentarais ir pastabomis. Pateikus dar vieną argumentuotą atsiliepimą į pastabas, gaunama antroji komunikacija iš Eksperto su komentarais.....

❑ Po kiekvienos Eksperto komunikacijos sprendžiama ar verta toliau tęsti procedūras

❑ Kai kuriuose biuruose, sumokėjus papildomus mokesčius galima prašyti pakartotinių ekspertizių atlikimo

❑ EPO biuras po maždaug 3 neigiamo atsakymo iš Eksperto, kaip alternatyvą patento paraiškos atmetimui gali pakviesti į žodinį paraiškos nagrinėjimą

38

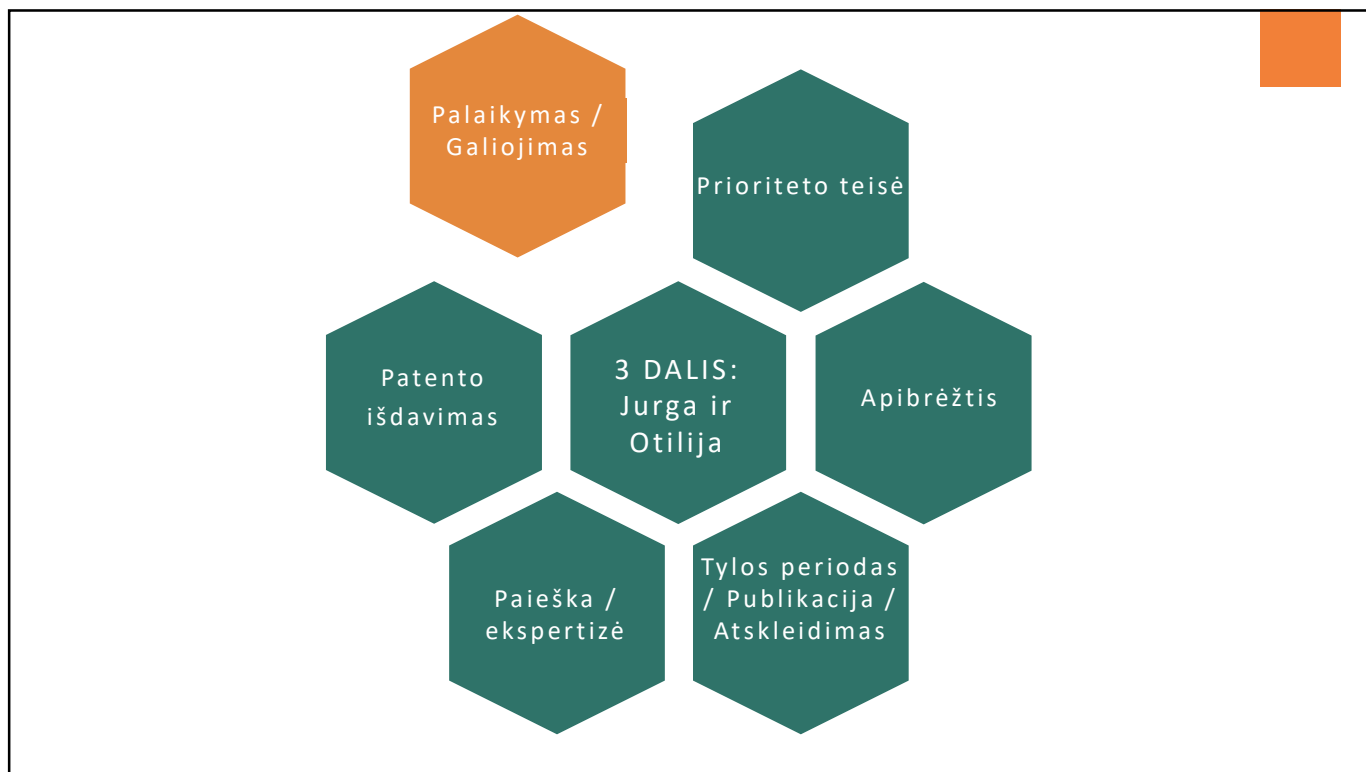

39

Patento išdavimas

- ❑ Per nustatytą terminą reikia sumokėti mokesčius
- ❑ Patentas publikuojamas taip kaip išduotas
- ❑ Publikuota patento apibrėžtis nustato patento apsaugos ribas
- ❑ Įsigalioja patento savininko teisės

40

41

Patento galiojimas

- 20 metų nuo patento paraiškos padavimo datos
- Farmaciniai ir veterinariniai patentai gali galioti 20 + 5 metus + 6 mėn.
- Galiojimas tiesiogiai susijęs su metinių mokesčių kasmetiniu mokėjimu
- Metiniai mokesčiai už kiekvienus ateinančius metus didėja
- Nesumokėjus metinio mokesčio, patentas nustoja galioti, kaip ir visos patento savininko teisės

42

LIETUVA

LATVIJA

ESTIJA

Europos patentinė patikėtinė
Jurga Petniūnaitė
j.petniunaite@aaalaw.eu

Europos patentinė patikėtinė
Otilija Klimaitienė
o.klimaitiene@aaalaw.eu

Patentinis konsultantas
Karolis Šileika
k.sileika@aaalaw.eu